Model 2026

Flashcard pentru Evul Mediu

- **Spațiul de la sud de Carpați= Țara Românească**
- **Spațiul de la est de Carpati= Moldova**
- **Spațiul intracarpatic= Transilvania**
- **Acțiune militară= luptă/bătălie**
- **Acțiune diplomatică= tratat de pace**

Secolul XIV în Țara Românească
Acțiune diplomatică= tratat cu Carol Robert de Anjou
Conflict militar= bătălia de la Posada (constituirea statului)
Nicolae Alexandru + Vladislav Vlaicu (consolidarea statului)

Secolul XIV in Moldova
Acțiuni politice= Descălecatul lui Dragoș și Descălecatul lui Bogdan (constituirea statului)
Lațcu + Petru 1 Mușat + Roman 1 (consolidarea statului)

Istoria României de-a lungul secolelor nu a avut o evoluție liniară ,ci un parcurs marcat de fluctuații și schimbări bruște. Așa cum remarcă Nicolae Iorga „istoria este cea dintâi carte a unei nații", subliniind rolul esențial al trecutului în formarea identității naționale. INTRODUCERE GENERALĂ!!!

La capătul a mai multor secole de evoluție istorică s-au cristalizat relațiile de tip feudal, societatea românească a acumulat resurse demografice, economice, sociale si spirituale, necesare unei etape de organizare statală. A fost parcurs și ultimul segment din evoluția denumită de Nicolae Iorga „de la sat la stat". (introducere pentru autonomii)

În prima jumătate a secolului al-XIV-lea, românii din spațiul de la sud de Carpați au participat într-un conflict militar împotriva regelui maghiar. În toamna anului 1330, regele Ungariei organizează o campanie militară de cucerire a Țării Românești. Pentru a evita

războiul, Basarab se oferă sa restituie maghiarilor Banatul de Severin și să plătească 7000 de mărci de argint. Regele maghiar refuză oferta, declanșând astfel conflictul militar. Lupta decisivă se desfășoară într-o trecătoare, rămasă în istorie sub denumirea de Posada(nume dat de Nicolae Iorga). În aceasta luptă, desfășurată între 9-12 noiembrie 1330 ,cavaleria maghiară a fost prinsă „ca peștii în mreaja", potrivit cronicii maghiare. Prin urmare, în urma acestei bătălii, imortalizată prin Cronica pictată de la Viena, Basarab obține independența statului său. Astfel, s- a format „prima libertate românească", potrivit lui Nicoale Iorga.

Impulsul creator pornit prin întemeierea Țării Românești s-a manifestat și la est de Carpați, formându-se astfel statul moldovenesc. Astfel, două acțiuni politice referitoare la spațiul românesc din estul Carpaților în secolul XIV sunt Descălecatul lui Dragoș și Descălecatul lui Bogdan. Cu ocazia expedițiilor militare realizate de regele Ungariei, Ludovic 1, împotriva tătarilor, este organizată în Moldova o marcă de graniță cu rol de apărare dependentă de Ungaria. Dragoș, fruntașul românilor maramureșeni, trece munții însoțit de ceata propriilor războinici și preia în stăpânire voievodatul de pe valea de unde curge râul Moldova. Această marcă, numită Moldova Mică, care avea centrul la Baia, va fi nucleul viitorului stat moldovean. Bogdan, un voievod român din Cuhea-Maramureș, renumit pentru ostilitatea manifestată față de politica maghiară de îngrădire a autonomiei Maramureșului, se revoltă, trece cu oastea în Moldova, unde se aliază cu boierii din partea locului și alungă descendența lui Dragoș, pe Sas și Balc. El câștigă independența Moldovei față de Ungaria „terra...Moldavie in regnum est dilatata", izvorul istoric fiind Cronica lui Ioan de Târnave.

De-a lungul secolului al XV-lea, românii s-au implicat activ în lupta antiotomană. O personalitate importantă a fost Iancu de Hunedoara(1441-1456). Iancu de Hunedoara a ales calea armelor, fiind supranumit „atletul lui Hristos". In contextul unor febrile negocieri pentru organizarea unei noi cruciade, Iancu pregătește o puternică acțiune militară în interiorul Peninsulei Balcanice. Între 1443-1444 Iancu organizează o cruciadă numită „campania cea lunga" când trece la sudul Dunării pe teritoriul Serbiei și al Bulgariei, provocând turcilor mai multe înfrângeri. Sultanul Murad al II-lea cere pace, iar pacea se încheie la Seghedin. Pacea este favorabila creștinilor deoarece sultanul promite să nu atace statele creștine timp de 10 ani.

Afirmarea pe scena internațională s-a perpetuat și în spațiul extracarpatic, la est de Carpați.

Din punctul meu de vedere, în a doua jumătate a secolului al XV-lea, românii au desfășurat acțiuni diplomatice în cadrul relațiilor internaționale prin Tratatul de la Hârlău. Domnia lui Ștefan cel Mare a reprezentat o lungă perioadă de stabilitate politică, prosperitate economică, dezvoltare în plan cultural. Ștefan ajunge domn într-un moment dificil pentru Moldova, când asupra sa își exercitau dominația Ungaria, Polonia si

Imperiul Otoman. În anul 1499 între Moldova și Polonia se semnează Tratatul de la Hârlău prin care își promiteau sprijin reciproc în caz de război și „liniște și pace veșnică între cele două state”. Tratatul a fost încheiat în condiții de egalitate și consfințea independența Moldovei față de Polonia, fiind considerat cel mai mare succes diplomatic al lui Ștefan cel Mare.

În concluzie, istoria României a fost marcată de abilitatea de a naviga între amenințări politice, conflicte și negocieri, reflectând puterea națiunii române în fața presiunilor externe. CONCLUZIE GENERALĂ!!!